

หนังสือส่งเสริมการอ่านประกอบการจัดการเรียนรู้ เรื่อง คำพ้องคำ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง เรียบรู้คู่คำพ้อง

เล่มที่ ๑

เรื่อง : ศรัณยา จงจิตต์

ภาพ : ชีรพงศ์ จงจิตต์

โดย นางศรัณยา จงจิตต์

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการ

โรงเรียนวัดช้างนอน อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

หนังสือส่งเสริมการอ่านประกอบการจัดการเรียนรู้ เรื่อง คำนามน่ารู้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษา เรื่อง คำนาม สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ซึ่งเป็นบทเรียนที่มีเนื้อหาสาระส่งเสริมให้ใช้ คำนามได้ถูกต้อง และมีภาพประกอบที่น่าสนใจ เหมาะสมกับผู้เรียน ระดับประถมศึกษา หนังสือส่งเสริมการอ่านได้จัดทำขึ้นทั้งหมด ๖ เล่ม ดังนี้

- เล่มที่ ๑ เรียนรู้สู่คำนาม
- เล่มที่ ๒ หนูนิดคิดทั่วไป
- เล่มที่ ๓ หนูนิดคิดเฉพาะ
- เล่มที่ ๔ หนูนิดคิดตามลักษณะ
- เล่มที่ ๕ หนูนิดคิดหมวดหมู่
- เล่มที่ ๖ อาการนามของหนูนิด

เนื้อหาในหนังสือส่งเสริมการอ่านแต่ละเล่ม ผู้เขียนได้ศึกษาข้อมูล จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วนำมาผูกเป็นเรื่องราวโดยมี หนูนิด เป็นตัวละครในการดำเนินเรื่อง ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

ศรัญยา จงจิตต์

สารบัญ

คำนำ	ก
สารบัญ.....	ข
ข้อควรปฏิบัติในการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน.....	ค
แบบทดสอบก่อนเรียน.....	๑
กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน.....	๔
เนื้อหา	๕
ใบงาน : ตอนที่ ๑	๑๓
ใบงาน : ตอนที่ ๒	๑๕
ใบงาน : ตอนที่ ๓	๑๖
แบบทดสอบหลังเรียน	๑๗
กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน.....	๒๐
ภาคผนวก.....	
เฉลยใบงาน : ตอนที่ ๑.....	๒๒
เฉลยใบงาน : ตอนที่ ๒.....	๒๓
เฉลยใบงาน : ตอนที่ ๓.....	๒๔
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน.....	๒๕
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน.....	๒๖
แบบบันทึกคะแนนหนังสือส่งเสริมการอ่าน.....	๒๗
บรรณานุกรม.....	๒๘

ข้อควรปฏิบัติในการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน

๑. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ เพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐาน บันทึกผลคะแนนที่ได้ลงในแบบบันทึกคะแนน
๒. ศึกษาเนื้อเรื่อง เรียนรู้สู่คำนาม
๓. เมื่อศึกษาเนื้อเรื่องแล้ว ลงมือทำใบงานให้เสร็จเรียบร้อยแล้วให้ตรวจสอบคำตอบได้จากเฉลย
๔. ทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ เพื่อตรวจสอบความรู้หลังจากที่ได้เรียน บันทึกผลคะแนนที่ได้ลงในแบบบันทึกคะแนน
๕. ขณะที่นักเรียนทำกิจกรรม ครูคอยให้ความช่วยเหลือแนะนำ กระตุ้นให้นักเรียนทำกิจกรรม อย่างกระตือรือร้นและตอบข้อสงสัยต่างๆ ระหว่างเรียนพร้อมทั้งสังเกตและประเมินพฤติกรรมการทำงานของนักเรียน
๖. นักเรียนตรวจคำตอบจากเฉลยแบบทดสอบหลังเรียน พร้อมบันทึกผลคะแนนที่ได้ลงเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าทางการเรียน

แบบทดสอบก่อนเรียน

คำชี้แจง

จงเลือกข้อที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดคือความหมายของคำนามที่สมบูรณ์ที่สุด
 - ก. คำที่ใช้เรียกชื่อคน
 - ข. คำที่ใช้เรียกชื่อสัตว์
 - ค. คำที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ
 - ง. คำที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ สภาพอาการต่างๆ
๒. ประโยคในข้อใดมีคำนามมากที่สุด
 - ก. ชาวนาขายข้าวได้ราคา
 - ข. นักเรียนกำลังเดินข้ามถนน
 - ค. ปิტიถือหนังสือเล่มใหญ่
 - ง. หน้อย นิด และจ่อมซื้อลูกอม
๓. “.....กำลังเรียนหนังสือ” จากประโยคควรใช้คำนามในข้อใด
 - ก. พ่อ
 - ข. แม่
 - ค. นักเรียน
 - ง. ครู
๔. คำในข้อใดไม่ใช่คำนาม
 - ก. เดิน
 - ข. ไก่แจ้
 - ค. โรงพยาบาล
 - ง. น้อยหน้า

๕. “ตาเป็นพ่อของแม่” จากประโยคข้อใดเป็นคำนามทั้งหมด

- ก. ตา เป็น
- ข. พ่อ แม่
- ค. ของ แม่
- ง. เป็น พ่อ

๖. คำนามทั้งหมดแบ่งออกเป็นกี่ชนิด

- ก. ๓ ชนิด
- ข. ๔ ชนิด
- ค. ๕ ชนิด
- ง. ๖ ชนิด

๗. โรงเรียน สถานีรถไฟ ร้านอาหารเป็นคำนามที่ใช้เรียกชื่อสิ่งใด

- ก. สิ่งของ
- ข. สถานที่
- ค. เวลา
- ง. วัน

๘. ข้อใดคือคำนาม

- ก. น้ำท่วม
- ข. ตะโกน
- ค. เสื่อกั้นฝน
- ง. หกล้ม

๙. ดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัด เป็นคำนามที่ใช้เรียกชื่อสิ่งใด

- ก. สถานที่
- ข. สิ่งของ
- ค. เวลา
- ง. วัน

๑๐. สมชายกำลังกระโดดอย่างว่องไว คำใดเป็นคำนาม

- ก. สมชาย
- ข. กำลัง
- ค. กระโดด
- ง. ว่องไว

การตรวจทานก่อนส่งจะทำให้
นักเรียน...เป็นคนละเอียด
รอบคอบ และยังเป็นการฝึก
ทบทวน ในข้อที่ยังไม่แน่ใจ

กระดาษคำตอบ แบบทดสอบก่อนเรียน

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

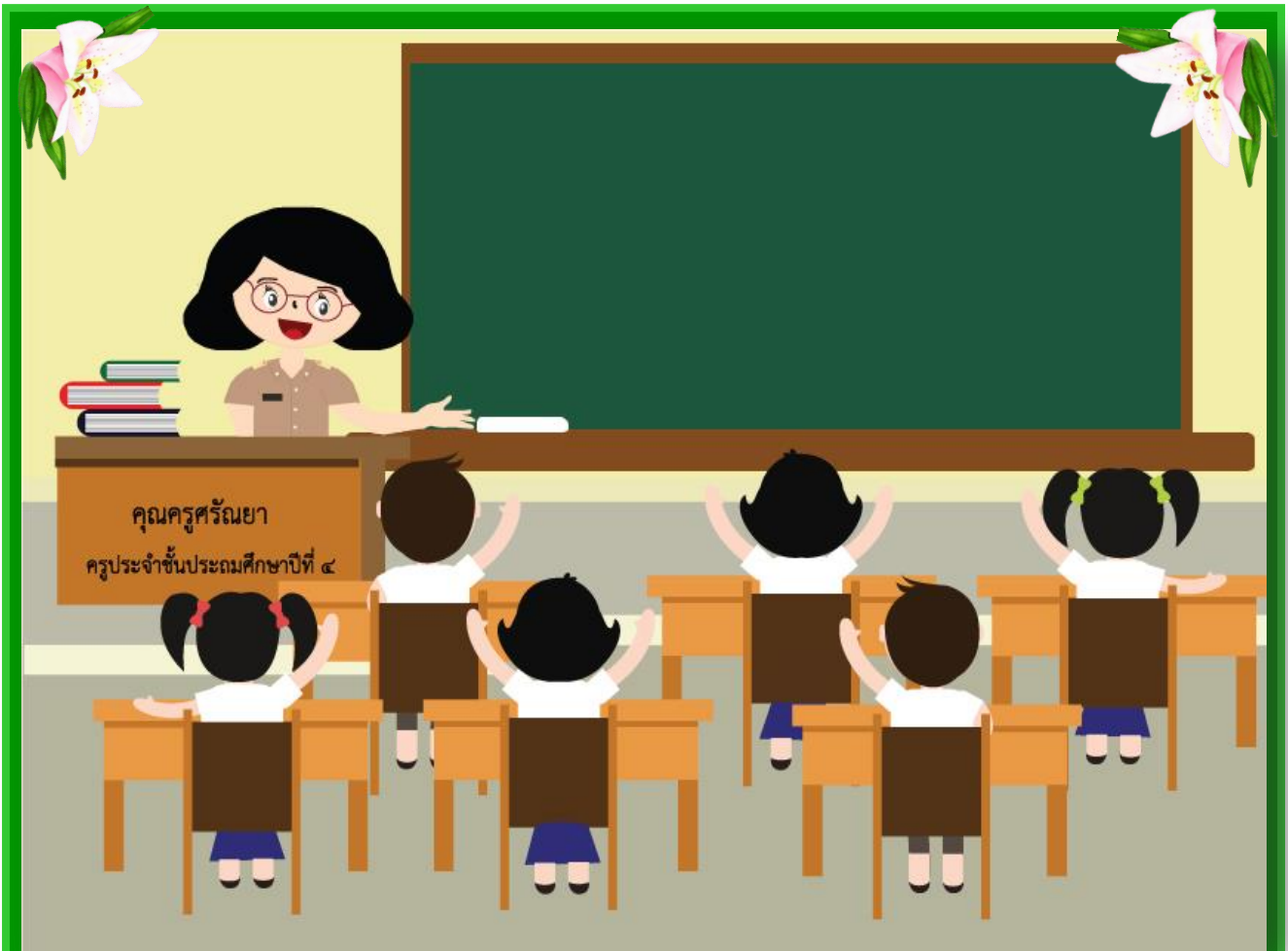

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

เต็ม ๑๐ คะแนน ได้.....คะแนน

โรงเรียนวัดช้างนอนเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ตั้งอยู่ใน ตำบลลำภี อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ มีนักเรียนจำนวน ๑๖ คน คุณครูศรัณยา
เป็นครูประจำชั้นและสอนวิชาภาษาไทย คุณครูมักจะหาสื่อใหม่ ๆ
มาใช้สอนนักเรียนและมีวิธีสอนที่ทำให้นักเรียนสนุกสนานกับการเรียน
นักเรียนจึงตื่นเต้นทุกครั้งที่ได้เรียนวิชาภาษาไทย

ณ ห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เด็กหญิงนิตยา สุขใจ หรือหนูนิด

หนูนิดเป็นเด็กดี ชอบช่วยเหลือเพื่อน ๆ มีความขยันและตั้งใจเรียน เพื่อน ๆ จึงเลือกให้เป็นหัวหน้าห้อง

เช้าวันจันทร์ คุณครูศรัณยาสอนวิชาภาษาไทย **เรื่องคำนาม**

คุณครูศรัณยาชี้ไปที่หัวหน้าห้องแล้วถามนักเรียนทุกคนในห้องว่า “นักเรียนคนนี้ชื่อว่าอะไรคะ”

ทุกคนตอบพร้อมกัน “นิตยาค่ะ” “นิตยาครับ”

คุณครูได้ถามนักเรียนอีกว่า “ที่บ้านของนักเรียนมีสัตว์เลี้ยงหรือไม่”

ทุกคนตอบพร้อมกันว่า “มีครับ” “มีค่ะ”

คุณครูถามต่ออีกว่า “สัตว์เลี้ยงอะไรคะ”

นักเรียนต่างยกมือตอบ “สุนัขครับ”

“แมวค่ะ”

“นกแก้วค่ะ”

คุณครูศรัณยาจึงสรุปให้นักเรียนฟังว่าชื่อที่นักเรียนตอบมาเช่น

นิตยา สุนัข แมว นกแก้ว เรียกว่า **“ค่านาม”**

นิตยาเป็นเด็กช่างสงสัยจึงยกมือขึ้นพร้อมทั้งบอกคุณครูว่า
“หนูยังไม่เข้าใจเรื่องคำนามคุณครูอธิบายซ้ำอีกนะคะ”

“ได้ซิคะ” คุณครูรับคำด้วยความเต็มใจ

คำนาม คือ คำที่เราใช้เรียกชื่อ คน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ วัน เวลา

ใช้เรียกคน เช่น พ่อ ขาวนา ทหาร สุรศักดิ์

ใช้เรียกสัตว์ เช่น แมว ปลา สิงโต ยีราฟ

ใช้เรียกสิ่งของ เช่น ปากกา โต๊ะ รถ กระดานดำ

ใช้เรียกสถานที่ เช่น โรงเรียน สถานีรถไฟ วัดพระแก้ว

ใช้เรียกวัน เช่น วันจันทร์ วันอังคาร วันเข้าพรรษา

ใช้เรียกเวลา เช่น เช้า สาย บ่าย เทียง ค่ำ

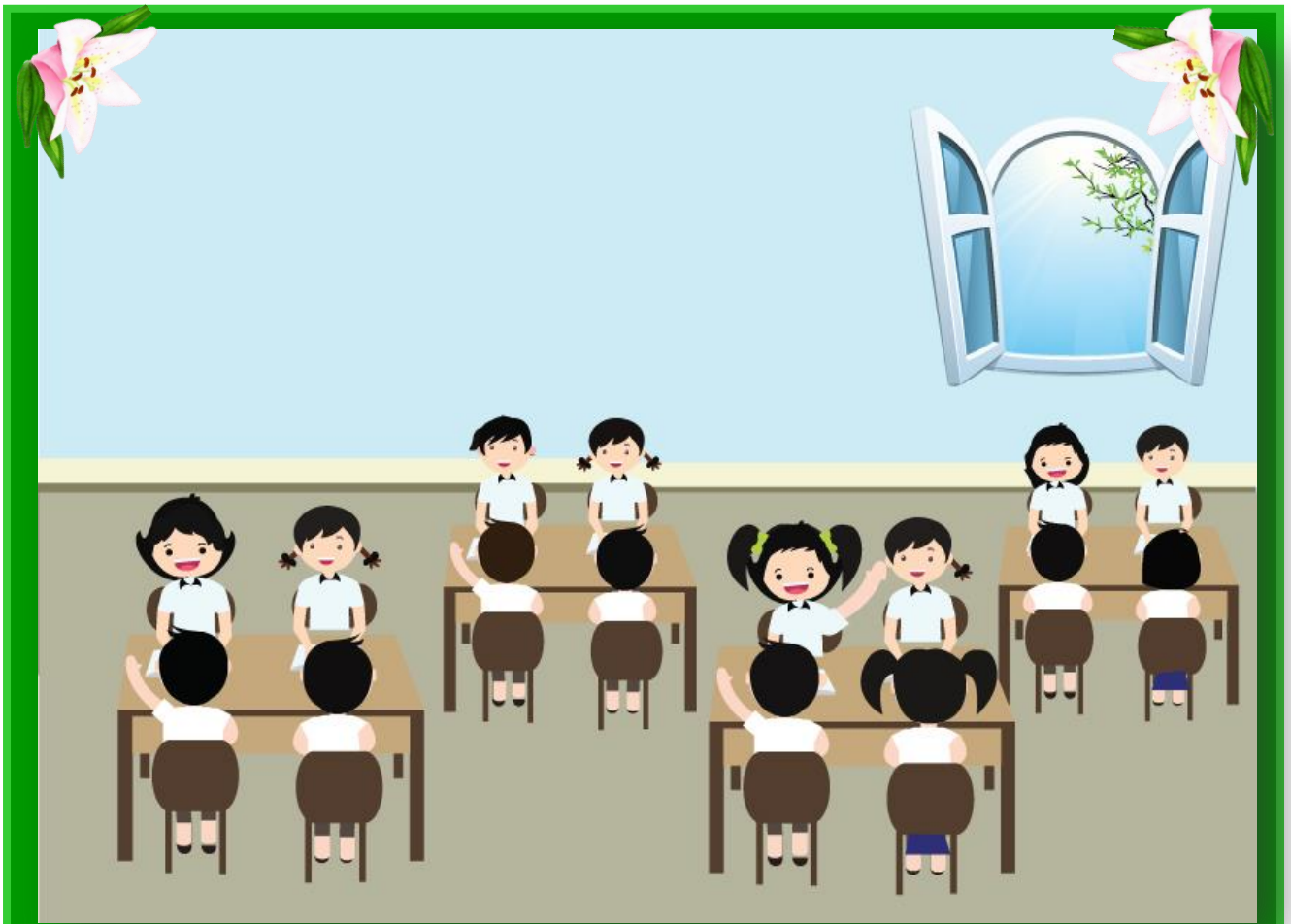

คำนามที่กล่าวมาทั้งหมดแบ่งออกเป็น ๕ ชนิด คือ

๑. คำนามทั่วไป
๒. คำนามชี้เฉพาะ
๓. คำนามบอกลักษณะ
๔. คำนามบอกหมวดหมู่
๕. คำนามบอกอาการ

“ก่อนที่ครูจะอธิบายคำนามชนิดต่างๆครูอยากให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คนหาคำนามที่มีอยู่ในห้องเรียน ถ้านักเรียนหาได้ถูกต้องแสดงว่านักเรียนเข้าใจเนื้อหาตกลงไหมคะ” คุณครูชี้แจง

“ตกลงค่ะ” “ตกลงครับ” นักเรียนรับคำ

นักเรียนต่างก็รีบวิ่งรวมกลุ่มตามที่ตัวเองต้องการ

แต่คุณครูเสนอแนะว่าในแต่ละกลุ่ม ให้มีนักเรียนผู้หญิงและนักเรียนผู้ชาย เพื่อให้ทุกกลุ่มมีสมาชิกหลากหลายความสามารถอยู่ภายในกลุ่มเดียวกัน

คุณครูศรัณยาจึงแบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน โดยจัดให้มีนักเรียนเก่ง ๑ คน ปานกลาง ๒ คน อ่อน ๑ คน

โดยคุณครูให้เวลาในการรวบรวมค่านาม ๓๐ นาที

เมื่อรวมกลุ่มเสร็จแล้วทุกคนต่างก็ตั้งหน้าตั้งตาค้นหาค่านามที่มีอยู่ในห้องเรียนด้วยความกระตือรือร้น

เมื่อครบเวลาตามที่กำหนด แต่ละกลุ่มหาคำถามได้ซ้ำ ๆ กัน ดังนี้

ชื่อคน เช่น ครู นักเรียน เพื่อน สุนัข

ชื่อสัตว์ เช่น มด ยุง แมงมุม แมลง

ชื่อสิ่งของ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชอล์ก สมุด หนังสือ

ชื่อสถานที่ เช่น ห้องเรียน โรงเรียน

ชื่อวัน เช่น วันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ

ชื่อเวลา เช่น เช้า เที่ยง กลางวัน

เมื่อคุณครูศรียาตรวจผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่มแล้ว
จึงให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบทเป็นรายบุคคล เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ
เนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น

ก่อนจากกันวันนี้ คุณครูมอบหมายให้นักเรียนไปหาความหมาย
ของคำนามชนิดต่างๆ เพื่อเตรียมตัวเรียนเนื้อหาใหม่ในชั่วโมงต่อไป

ใบงาน

ตอนที่ ๑ :

ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมายถูก (✓) หน้าคำที่เห็นว่าเป็น
คำนาม

๑. สุนัข

 ร้องไห้

๒. กระโดด

 อาหาร

๓. ผลไม้

 ไหว้

๔. ล้ม

 น้อยหน้า

๕. นั่ง

 คอมพิวเตอร์

๖. ตำรวจ

 ยืน

๗. หัวเราะ

 สุขชาติ

๘. วันจันทร์

 เดิน

๙. ปากกา

 คิด

๑๐. รถยนต์

 ชอบ

ตอนที่ ๒ : จงหาคำนามจากประโยคที่ครูกำหนดให้
แล้วนำมาเขียนในช่องว่าง

-
- A pink lily flower with yellow stamens and green leaves, positioned in the bottom right corner of the page.

ตอนที่ ๓ :

ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำที่เป็นคำนามให้ถูกต้อง

๑. ยืนตรง	วันอังคาร
๒. แมว	ลัม
๓. วันลอยกระทง	นอนหลับ
๔. ฝนตก	ปากกา
๕. ตะโกน	ยุ่งลาย
๖. โรงเรียน	หนาว
๗. กระโดด	วัดพระแก้ว
๘. แก้ว	เรียนหนังสือ
๙. กลางวัน	แดดร้อน
๑๐. แมงมุม	น้ำท่วม

แบบทดสอบหลังเรียน

คำชี้แจง

จงเลือกข้อที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

๑. คำนามทั้งหมดแบ่งออกเป็นกี่ชนิด
 - ก. ๓ ชนิด
 - ข. ๔ ชนิด
 - ค. ๕ ชนิด
 - ง. ๖ ชนิด
๒. ข้อใดคือคำนาม
 - ก. น้ำท่วม
 - ข. ตะโกน
 - ค. เสื่อกันฝน
 - ง. หกล้ม
๓. ข้อใดคือความหมายของคำนามที่สมบูรณ์ที่สุด
 - ก. คำที่ใช้เรียกชื่อคน
 - ข. คำที่ใช้เรียกชื่อสัตว์
 - ค. คำที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ
 - ง. คำที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ สภาพอาการต่างๆ
๔. โรงเรียน สถานีรถไฟ ร้านอาหาร เป็นคำนามที่ใช้เรียกชื่อสิ่งใด
 - ก. สิ่งของ
 - ข. สถานที่
 - ค. เวลา
 - ง. วัน

๕. สมชายกำลังกระโดดอย่างว่องไว คำใดเป็นคำนาม

- ก. สมชาย
- ข. กำลัง
- ค. กระโดด
- ง. ว่องไว

๖. “.....กำลังเรียนหนังสือ” จากประโยคควรใช้คำนามในข้อใด

- ก. พ่อ
- ข. แม่
- ค. นักเรียน
- ง. ครู

๗. คำในข้อใดไม่ใช่คำนาม

- ก. เดิน
- ข. ไก่แจ้
- ค. โรงพยาบาล
- ง. น้อยหน้า

๘. ดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัด เป็นคำนามที่ใช้เรียกชื่อสิ่งใด

- ก. สถานที่
- ข. สิ่งของ
- ค. เวลา
- ง. วัน

๙. “ตาเป็นพ่อของแม่” จากประโยคข้อใดเป็นคำนามทั้งหมด

- ก. ตา เป็น
- ข. พ่อ แม่
- ค. ของ แม่
- ง. เป็น พ่อ

๑๐. ประโยคในข้อใดมีคำนามมากที่สุด

- ก. ชาวนาขายข้าวได้ราคา
- ข. นักเรียนกำลังเดินข้ามถนน
- ค. ปิტიถือหนังสือเล่มใหญ่
- ง. หน้อย นิด และจ่อมซื้อลูกอม

การตรวจทานก่อนส่งจะทำให้
นักเรียน...เป็นคนละเอียด
รอบคอบ และยังเป็นการฝึก
ทบทวน ในข้อที่ยังไม่แน่ใจ

กระดาษคำตอบ แบบทดสอบหลังเรียน

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

เต็ม ๑๐ คะแนน ได้.....คะแนน

เฉลยใบงาน

ตอนที่ ๑

๑. สุนัข
๒. อาหาร
๓. ผลไม้
๔. น้อยหน้า
๕. คอมพิวเตอร์
๖. ตำรวจ
๗. สุชาติ
๘. วันจันทร์
๙. ปากกา
๑๐. รถยนต์

เฉลยใบงาน

ตอนที่ ๒

๑. เต่า
๒. แม่น้ำ
๓. กล้วยไม้
๔. ผัก
๕. นักกีฬา
๖. วัดพระแก้ว
๗. ทหาร
๘. สวนสัตว์
๙. สายสมร
๑๐. อาหาร

เฉลยใบงาน

ตอนที่ ๓

๑. วันอังคาร
๒. แมว
๓. วันลอยกระทง
๔. ปากกา
๕. ยุง
๖. โรงเรียน
๗. วัดพระแก้ว
๘. แก้ว
๙. กลางวัน
๑๐. แมงมุม

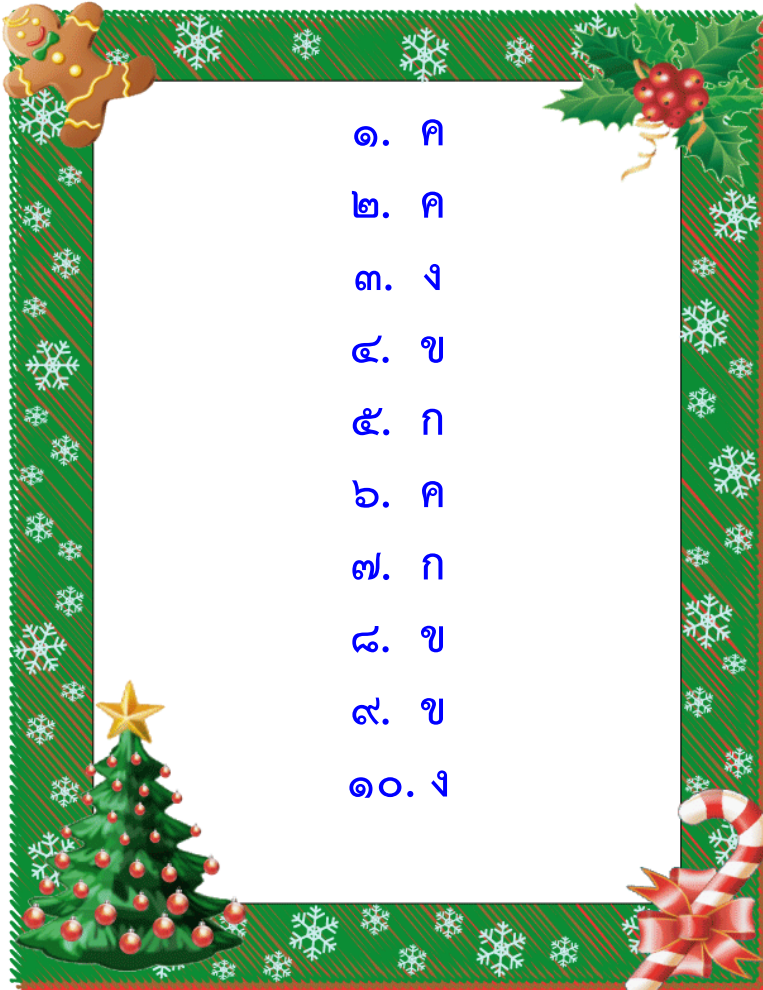

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

๑. ง
๒. ง
๓. ค
๔. ก
๕. ข
๖. ค
๗. ข
๘. ค
๙. ข
๑๐. ก

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

-
๑. ค
 ๒. ค
 ๓. ง
 ๔. ข
 ๕. ก
 ๖. ค
 ๗. ก
 ๘. ข
 ๙. ข
 ๑๐. ง

แบบบันทึกคะแนนหนังสือส่งเสริมการอ่าน
เรื่อง คำานามน่ารู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
เล่มที่ ๑ เรื่อง เรียนรู้สู่คำานาม

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

๑. แบบทดสอบ

แบบทดสอบ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
ก่อนเรียน	๑๐		
หลังเรียน	๑๐		
ผลการพัฒนา			

๒. ใบงาน

ตอนที่	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
๑	๑๐		
๒	๑๐		
๓	๑๐		
รวม ๓๐ คะแนน			
ร้อยละ			

ลงชื่อ

ผู้บันทึก

(นางศรัณยา จงจิตต์)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. การส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์องค์การการค้ารับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, ๒๕๕๑.

———. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑.

กรุงเทพฯ : กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๑..

———. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร, ๒๕๕๑.

กุศยา แสงเดช. หนังสือส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ : แม็ค, ๒๕๔๕.

———. หนังสือส่งเสริมการอ่าน : คู่มือการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แม็กซ์, ๒๕๔๕.

ถวัลย์ มาศจรัส. การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านและหนังสืออ่าน
เพิ่มเติม. กรุงเทพฯ : มิติใหม่, ๒๕๓๙.

ไพพรรณ อินทนิล. การส่งเสริมการอ่าน. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา,
๒๕๔๖.

รังสิมันต์ นิมรักษ์. การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ :
สุวีริยาสาส์น, ๒๕๕๐.

สมลักษณ์ ภาพันธ์. มิติใหม่ในการสอนอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนา-
พานิช, ๒๕๔๗.

สุคนธ์ สิ้นธพานนท์. นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพ
ของเยาวชน. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : เทคนิคพรินต์ติ้ง, ๒๕๕๑.

หนังสือส่งเสริมการอ่านประกอบการจัดการเรียนรู้
เล่ม ๑ - ๖

